

ORGANISATION AND CONDUCT OF OPTIONAL CLASSES IN MUSICAL ARTS

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТЬ З МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Victoriia Nikulina¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-630-0-32>

В студентські роки, роки активної життєвої орієнтації відбувається інтенсивне формування смаків, поглядів, суджень, світоглядних понять. В цьому віці людина особливо емоційно сприйнятлива та потребує в цілому систематичного педагогічного керівництва.

Сучасна педагогіка надає особливе значення вивченню педагогічних прийомів підготовки студентів до активного сприйняття музичних творів.

Різноманіття форм та методів залучення студентів до музичного мистецтва повинно проходити в органічній єдності професійного та патріотичного виховання. При розвитку у студентів глибокого інтересу до музики виробляється високий рівень духовної культури, який сприяє гармонійному розвитку моральних та фізичних, естетичних якостей, веде до розширення ідейного кругозору особистості, зміцненню її вірності ідеалам гуманізму.

Залучення студентів-негуманітаріїв до музичного мистецтва засобами факультативних занять – це форма педагогічного впливу, яка має на меті формування відносно стабільної системи естетичних якостей особистості.

В основу методики роботи музичного факультативу покладено метод повноти сприйняття оціночних суджень.

В ході факультативних занять та цілеспрямованого впливу на формування естетичної культури засобами музики студентській молоді потрібна спеціальна естетико виховна робота, однією із важливих різновидів якої є прагнення навчити студентів-негуманітаріїв поглибленому засвоєнню музики.

Використання науково обґрунтованої методики, яка широко враховує специфіку занять студентської молоді на музичному факультативі, дає можливість сформувати в них розвинену естетичну культуру та активне естетичне відношення до справжніх цінностей музичного мистецтва.

Заняття на факультативі потрібно будувати таким чином, щоб кожне з них було цікавим та в той же час поступово переконувало в помилковості

¹ A.V. Nezhdanova Odesa National Academy of Music, Ukraine

їх деяких випадкових симпатій та оцінок, викликало би цікавість до музичних занять, до класичної музики, щоб вони відчували необхідність в поповненні своїх музичних знань.

Своєрідною формою проведення факультативних занять за вказаною ціллю можуть стати:

- а) організація перед концертами лекцій про тих композиторів (епохи, стилі, жанри), твори яких будуть виконуватися;
- б) прослуховування концертів за спеціальною програмою, з наступною організацією диспуту;
- в) прослуховування записів;
- г) колективне відвідування концертів, оперних спектаклів;
- д) зустрічі з відомими виконавцями.

Заняття на музичних факультативах повинні спиратися на три етапи:

Задача першого етапу полягає в тому, щоб сформувати у студентів емоційне відношення до музики, постійну потребу в слуханні її та, тим самим, забезпечити перехід від існуючого рівня естетичного розвитку до більш високого.

Другий етап полягає в систематизації, розширенні та поглибленні естетичних знань.

На третьому етапі ставиться задача стимулювання естетичної творчої активності студентів як рушійної сили їх естетичного розвитку, в формуванні їх естетичного розвитку, прагнення до самовиховання та самовдосконалення.

В цьому контексті зміст роботи факультативу представлено в таких аспектах:

- засвоєння музичних творів (їх сприйняття);
- оволодіння навичкою оціночних суджень на основі набутих знань, отриманих на факультативних заняттях;
- розвиток у студентів конкретного образного мислення та творчої уяви;
- виховання відповідальності, свідомості, працьовитості.

Організація факультативних занять з музичного мистецтва для студентів, зокрема для тих, хто не має фахової мистецької підготовки, відіграє важливу роль у становленні гармонійно розвиненої особистості. Період студентства характеризується особливою чутливістю до духовно-культурних впливів, активним формуванням ціннісних орієнтацій, світогляду, потреб і смаків. Саме тому педагогічно виважене та методично продумане залучення молоді до музичного мистецтва сприяє розвитку їх емоційно-естетичної сфери, моральних якостей, умінь аналітичного сприйняття художніх явищ.

Ефективність факультативної діяльності забезпечується поєднанням різних форм, методів і художньо-пізнавальних засобів, що створюють умови для активного сприймання музики та усвідомлення її культурної і соціальної ролі. Використання принципу цілісності мистецького сприйняття дозволяє формувати навички аргументованих естетичних суджень і критичного аналізу, що, у свою чергу, сприяє особистісному зростанню студентів.

Організація факультативних занять передбачає цілеспрямоване поетапне формування естетичного досвіду: від виникнення інтересу й емоційної чутливості – до системного засвоєння знань і розвитку творчої активності. У процесі такої роботи студенти не лише розширюють свій культурний кругозір, а й набувають здатності до саморозвитку, самовиховання, що виявляється у прагненні до постійного духовного збагачення.

Результативність факультативів забезпечується також залученням молоді до різних сфер музичної діяльності – концертного життя, зустрічей з виконавцями, прослуховування класичних і сучасних творів, участі в дискусіях, що формує комунікативні навички, відповідальність та здатність усвідомлювати власну позицію. Такі заняття виступають важливим чинником патріотичного та гуманістичного виховання, оскільки музичне мистецтво представляє культурну спадщину народу, відображає цінності суспільства й універсальні ідеали.

Отже, факультативна музично-педагогічна діяльність є дієвим інструментом розвитку естетичної культури студентської молоді, формування її духовного потенціалу, утвердження стійких культурних орієнтирів. Вона забезпечує не лише засвоєння художніх знань, а й становлення активного, емоційно зрілого, творчо спрямованого суб'єкта сучасного культурного простору.